

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД

**“Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського”**

кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності

МАТЕРІАЛИ

VI Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

**“КОНЦЕПТИ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОГО
СУСПІЛЬСТВА”**

(Одеса, 22-23 травня 20235 року)

Одеса -2025

УДК: 1:403:316.6 (08)

Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства //
Матеріали VI Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства» (Одеса, 22-23 травня 2025 р.) 189 с.

Рецензенти:

Голубович Інна Володимирівна – доктор філософських наук, професор, завідувачка кафедри філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечнікова

Єременко Олександр Михайлович – доктор філософських наук, професор кафедри філософії Національного університету «Одеська юридична академія»

- Збірник матеріалів VI Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства» вміщує матеріали, які досліджують соціокультурні засади трансформацій ціннісної сфери життєдіяльності суспільства; соціокультурні трансформації молодіжного соціуму; соціокультурні трансформації освітнього середовища; культуру бізнесу в умовах соціокультурної трансформації сучасного українського суспільства; філософію менеджменту соціокультурної діяльності у контекстуальному полі глобальних трансформаційних процесів. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, студентів.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», протокол № 17 від 26 червня 2025 р.

«Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства»

22-23 травня 2025 року

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

А. В. Красножон – ректор Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор історичних наук, професор.

Заступники голови:

Копусь Ольга Антонівна – перший проректор з навчальної та науково-педагогічної роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор педагогічних наук, професор.

Музиченко Ганна В'ячеславівна – проректор з наукової роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського», доктор політичних наук, професор.

Борінштейн Євген Русланович – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Члени оргкомітету:

Лісеєнко Олена Василівна – доктор соціологічних наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності, завідувач історико-філософського відділення Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Петінова Оксана Борисівна – доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Атаманюк Зоя Миколаївна – доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Гончарова Ольга Євгенівна, кандидат технічних наук, доцент, докторантка кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» вул. Старопортофранківська 26, Одеса, Україна

СОЦІОКУЛЬТУРНІ ОСНОВИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЦІННІСНОЇ СФЕРИ: ВИКЛИКИ ВЗАЄМОДІЇ {ЛЮДИНА}~[МАШИНА] І ФІЛОСОФІЯ ЛЮДИНОМІРНОСТІ ЯК ІМПЕРАТИВ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЛЮДЯНОСТІ

Актуальність дослідження та його головне питання

Сучасне суспільство перебуває у стані перманентної соціокультурної трансформації, що глибоко зачіпає ціннісні основи життєдіяльності. Особливу гостроту та нову модальність цим процесам надає експоненційний розвиток цифрових технологій, штучного інтелекту (ШІ) та всепроникна взаємодія {Людина}~[Машина]. Ця взаємодія не тільки відкриває нові горизонти, а й породжує фундаментальні виклики для збереження «людиномірності» (повноти прояву людської сутності, його багатовимірності) та «людяності» (морального ядра особистості, емпатії, гуманізму) [1]. Спостерігається ризик редукції людини до набору даних, алгоритмічної передбачуваності, порушення цілісності і, як наслідок, придушення її унікальності та свободи волі, що робить аналіз соціокультурних основ трансформації цінностей та пошук шляхів збереження гуманістичного вектора розвитку суспільства надзвичайно актуальним.

Цілісність людини – це пластичний стан становлення людської сутності, який характеризується гармонійним динамічним балансом всіх його аспектів: фізичного здоров'я, емоційного благополуччя, інтелектуального та духовного розвитку. Це включає здатність зберігати внутрішню єдність і стійкість, незважаючи на зовнішні зміни та виклики.

За висловом одеської дослідниці багатовимірності мислення доктора філософських наук Лідії Багатої: «Думка і сенс є ментальними конструкціями, створення яких виявляється можливим завдяки цілісній діяльності всієї людської істоти – її тіла, душі, інтелекту, уму, свідомості, розуму і всього того, що поки не виявилось в мові». [2, С. 171 – 172].

Машинні алгоритми (МА) як раціональний аспект входять у суперечність із пластикою людиномірності (як динамічна несуперечлива єдність раціонального та ірраціонального), що призводить до великої війни МА з живими людиномірними уявленнями [3]. Гостро стоїть завдання самоідентифікації людини з опорою насамперед на схоплювання внутрішніх відчуттів, ірраціональної складової людини і потім її розгортання раціональною складовою, що проявляється в ясності та точності особистого тезаурусу, за допомогою якого людина формує живу та пластичну карту уявлень, створюючи

іманентну реальність [4]. При цьому функція МА зводиться до прояснення та уточнення смислової палітри людиномірних уявлень, а не до її заміни чи придушення.

Важливу роль у становленні авторської позиції людини відводиться *філософії людиномірності* як ключового інструменту для осмислення та формування майбутнього суспільства, в якому людина, її ціннісна сфера та сучасні інформаційні технології перебувають у постійній взаємодії [5]. Невідкладною є проблема відтворення місця і ролі людини і збереження людиномірності і людяності в технологічному (глобальному) світі сучасної цифровізації, що швидко поширюється. Велике значення має моральне регулювання пізнавальної та технологічної діяльності. Для адаптації до нових викликів необхідна переоцінка та зміна граничних значень світоглядних універсалій, що визначають культуру. Це стало предметом філософії людиномірності як імперативу збереження людиномірності та людяності. Моральний імператив – це чітко усвідомлений принцип, який змушує діяти «обличчя, про яку йдеться». Це своєрідний категоричний імператив, як визначив Іммануїл Кант. Кант вважав імператив диктатом чистого розуму у його практичному аспекті.

Постановка проблеми

Центральне питання дослідження: *Які ключові соціокультурні детермінанти та механізми трансформації ціннісної сфери сучасного суспільства в умовах його глибокої технологізації та посилення ролі машинних алгоритмів у житті людини?*

Ключове під-питання: *Які цінності і як необхідно культивувати в сучасному суспільстві, щоб технологічний розвиток, особливо в галузі сучасної цифровізації, штучного інтелекту (ШІ) та взаємодії {Людина}~[Машина], сприйняв не пригніччю, а збагаченню та розвитку людиномірності та людяності, збереженню цілісності?*

Метою тез є аналіз соціокультурних основ трансформацій ціннісної сфери сучасного суспільства, акцентуючи увагу на викликах, що породжуються взаємодією {Людина}~[Машина], та обґрунтування необхідності розробки *філософії людиномірності* як джерела, що містить ціннісні імперативи, спрямовані на збереження та розвиток людяності.

Методологічну основу дослідження становлять синергетичний, постнекласичний підходи, соціокультурний аналіз, аксіологічний підхід, тезаурусний підхід, принципи етики ШІ та філософської антропології.

Теоретико-методологічний аналіз трансформації цінностей у цифрову епоху

Цінності та ціннісна сфера становлять ядро соціокультурної системи. Цінності являють собою основні переконання, принципи та уявлення про бажаний стан, які лежать в основі поведінки та вибору людини. Згідно з

системою цінностей Мілтона Рокіча (1973) та опитувальника Шалом Шварца (1992), цінності діють як внутрішні регулятори соціальної поведінки, вказуючи на те, що цінності визначають, що для нас важливо і як ми повинні поводитися в різних ситуаціях. Вони також є маркерами ідентичності, допомагаючи людям розуміти, хто вони є, і формують основу культури, визначаючи спосіб життя та цінності суспільства в цілому.

М. Рокіч ділить людські цінності на термінальні (для нього це головні орієнтири поведінки особистості, її цілі та ідеали) та інструментальні (засоби досягнення поставлених цілей та реалізації ідеалів). Термінальні цінності М. Рокіч, у свою чергу, поділяє на особистісні та соціальні, а інструментальні – на цінності моралі та цінності компетентності.

Ціннісна сфера має структуру, що включає різні рівні і типи цінностей. На рівні індивіда виділяються особистісні цінності, пов'язані зі своїми переконаннями та життєвими пріоритетами. Групові цінності формуються всередині різних груп та спільнот, де діляться спільні цінності та переконання. Суспільні цінності відбивають ціннісні орієнтації суспільства загалом. Цінності можуть бути матеріальними (наприклад, багатство, успіх) та духовними (наприклад, доброта, справедливість), термінальними (мети) та інструментальними (засоби досягнення цілей). Динаміка та ієрархія цінностей показують, як цінності можуть змінюватися з часом та ситуацій, а також як вони структуруються та пріоритизуються у свідомості людини.

На постнекласичному етапі розвитку науки сформувався психосинергетичний підхід професора Ірини Вікторівни Єршової-Бабенко (автора психосинергетики) [6, 7], з позицій якого ціннісна сфера особистості розглядається як складне, нелінійне, самоорганізоване середовище, з ієрархонеієрархічною структурою, що включає в себе усвідомлені та неусвідомлені ціннісні складові, що знаходяться на різних стадіях розвитку. Особистість та її складові, з погляду психосинергетичного підходу, розглядаються як «ціле у цілому» (концептуальна модель психосинергетики). У точках біфуркації, зокрема в період активної адаптації особистості, її когнітивної та ціннісної сфер до умов, що змінилися, на перше місце виходять проблеми організації «стоків» (інформації, напруги, концентрації та ін.) з кризових зон та активізації самоорганізаційних процесів розвитку даних нелінійних середовищ. Параметром порядку у період стає психічна структура, що забезпечує провідний вид діяльності, тобто, що забезпечує розвиток та підвищує адаптивність узагальнюючого цілого (особистості). Адаптація особистості до умов соціокультурного середовища, що змінилися, у зв'язку з цифровізацією в точці біфуркації неминуче викликає зміни її ціннісної сфери.

Ціннісний вимір взаємодії {Людина}~[Машина]

Людина – це багатовимірне природне явище, що самоорганізується, яке, в міру адаптації до складності, самоідентифікується з широкою палітрою статусів

і ролей. Людина має *фізіо-, біо-, психо-, соціо- і полі-*природи, наділена свідомістю, здатністю до рефлексії та створення нового, принципово відкрита і проявляється у чотирьох свободах: спілкування (сфера Духа), відносини (сфера Душі), події (сфера Розуму) та простору (сфера Тіла) [8].

Людиномірність – повнота буття людини, її творчий потенціал, свобода, відповідальність.

Людяність – емпатія, альтруїзм, здатність до співпереживання, моральний вибір.

Цифровізація – автоматизація фіксації акта розрізнення; це процес переходу від аналогових форм даних, процесів та інструментів до цифрових. Цей процес включає застосування інформаційних та комунікаційних технологій (ІКТ) для оптимізації, автоматизації та покращення різних аспектів життя, бізнесу та управління. Трансформація соціокультурного середовища тісно пов'язана з проблематикою машини та цифровізації. А людиномірність - це поняття, що включає чуттєвість. У машин немає чуттєвості. Машини мають заданий захід. А в людини міра визначається можливістю організму, а оцінка вже пов'язана з особистісними цінностями (виховання, сім'я та освіта).

У сучасних умовах відбувається значний вплив машинних алгоритмів (у пошукових системах, соціальних мережах, рекомендаційних сервісах, системах прийняття рішень) на формування та спотворення цінностей внаслідок феномену «бульбашок фільтрів» та ехо-камер, що звужують горизонт сприйняття та посилюють ціннісну поляризацію. Фокус уваги зміщується на пріоритезацію вимірюваних, кількісних показників (лайки, перегляди, KPI) над якісними, життєвими аспектами, що провокує ризик формування «алгоритмічної залежності», зниження автономії особистості та критичного мислення.

Загострюється проблема «оцифрування» людини, зведення її до профілю даних, що призводить до втрати самоідентифікації та етичних наслідків такого підходу.

Ключові соціокультурні фактори та виклики ціннісної трансформації в контексті {Людина}~[Машина]

Мегатренди трансформації цінностей – глобалізація та цифровізація – викликають дифузію та гібридизацію цінностей у глобальному інформаційному просторі, що неминуче виявляє конфлікт універсальних та локальних цінностей.

Цифровізація стає каталізатором прискорення ціннісних зрушень через миттєве поширення інформації, формування віртуальних спільнот зі своїми ціннісними кодексами.

Вплив алгоритмічного управління та ШІ на людські цінності

Утворення метакомунікаційного середовища дозволяє миттєво зв'язатися з кожним, хто має Інтернет. З іншого боку, віртуальне середовище сприяє

спотворенню комунікації, що виявляється у зниженні глибини міжособистісного спілкування, переважання поверхневих зв'язків, зростанні агресії та нетерпимості в онлайн-середовищі, опосередкованому алгоритмами.

Тотальна автоматизація фізичної праці викликає трансформацію трудових цінностей: виникає необхідність інституалізації метафізичної праці [9], загострюється проблема «надмірності» людини в деяких сферах, стає необхідним розробка вимог до нових компетенцій, значно зростає цінність креативності та адаптивності, чого немає в машини.

Загострюються дилеми цифрової етики, що породжуються ШІ (відповідальність за помилки ШІ, упередженість алгоритмів, проблеми приватності та нагляду, автономна зброя) та їх вплив на формування суспільної правосвідомості та моралі.

Трансформація соціокультурного середовища сприяє трансформації соціальних інститутів та зміни їхньої ролі у трансляції та формуванні цінностей у нову епоху. З огляду на зниження ролі традиційних інститутів (родина, освіта, релігія) як ексклюзивних трансляторів цінностей відбувається зростання впливу цифрових платформ, медіа, лідерів думок. Це викликає необхідність адаптації інституту освіти до викликів цифрової доби: формування не лише знань, а й ціннісної стійкості, критичного мислення, медіаграмотності. Значно зростає роль держави та громадянського суспільства у формуванні етичних рамок для розвитку та застосування технологій.

Збереження людиномірності: ціннісні імперативи та стратегії їх утвердження

Діагностика сучасних ціннісних зрушень і ризиків для людяності, пов'язаних із трансформацією соціокультурного середовища, показує посилення індивідуалізму (аж до атомізації), прагматизму, гедоністичних устремлінь, що часто підживлюються алгоритмічною персоналізацією та «економікою уваги». Значно зросли ризики ерозії, емпатії, солідарності, відповідальності; спостерігається зростання цинізму та соціального відчуження. При цьому збільшився потенціал для маніпулювання суспільною свідомістю та поведінкою через алгоритмічний вплив, виникає загроза «цифрового тоталітаризму».

Критично загострюється проблема збереження людиною своєї суб'єктності, здатності до цілепокладання та осмисленого існування у світі, де багато рішень делегуються машинам.

Цінності, необхідні для збереження та примноження людиномірності та людяності в епоху {Людина}~[Машина], зберігаючи гуманістичне ядро культури:

- *здатність відчувати і осмислювати свої почуття*, організовувати динаміку несуперечливої єдності ірраціонального та раціонального в природі людини для створення власних уявлень;

- *критичне мислення та інформаційна гігієна* (здатність аналізувати інформацію, виявляти фейки та маніпуляції, розуміти механізми роботи алгоритмів);
- *емпатія, співчуття та альтруїзм* (активне культивування здатності до співпереживання та допомоги іншим як протизагромадизації та відчуженню);
- *етична рефлексія та відповідальність* (формування особистої та професійної відповідальності за розробку, впровадження та використання технологій);
- *творчість, інтуїція та уява* (розвиток унікальних людських здібностей, що не піддаються повній алгоритмізації);
- *автономія волі, свобода вибору та свідомість* (цінність самостійного прийняття рішень, незалежності від зовнішнього програмування, пошук та реалізація власних життєвих смислів);
- *міжособистісне спілкування та співробітництво* (збереження та розвиток навичок глибокого, емпатійного діалогу та спільної діяльності);
- *справедливість, рівність та інклюзивність* (забезпечення того, щоб технології служили благу всіх, не посилюючи нерівність та не створюючи нових форм дискримінації);
- *цінність приватності та цифрового суверенітету особистості*;
- *повага до людської гідності як фундаментальний принцип взаємодії з технологіями*.

Шляхи та механізми культивування людиноорієнтованих цінностей

Реформування системи освіти необхідно проводити з акцентом на розвиток «гнучких навичок» (soft skills), етичної свідомості, цифрової етичної грамотності та гуманітарної культури. Це викликає необхідність розробки та впровадження етичних кодексів, стандартів та правових норм, що регулюють розвиток та застосування ШІ та інших проривних технологій.

Вкрай важливим напрямом реформування системи освіти стає підтримка гуманітарних наук, мистецтва, філософії як сфер, що продукують та транслиують людиномірні цінності та смисли.

У цифровому середовищі актуальним стає створення суспільних платформ для широкого *діалогу про майбутнє людини* в світі, що технологізується, заохочення усвідомленого та відповідального використання технологій на індивідуальному рівні.

Висновки

Трансформація ціннісної сфери в сучасну епоху – складний, багатофакторний процес, де взаємодія {Людина}~[Машина] виступає одним із ключових каталізаторів та одночасно викликів.

Збереження та примноження людиномірності та людяності не є автоматичним наслідком технологічного прогресу, а потребує

цілеспрямованих, консолідованих зусиль з боку особистості, суспільства та держави.

Формування *філософії людиномірності* як основи ціннісної парадигми, здатної забезпечити гармонійний розвиток людини в симбіозі з машиною, – це імператив нашого часу та запорука стійкого майбутнього.

Список використаних джерел

1. Stovpets, O., Borinshtein, Y., Yershova-Babenko, I., Kozobrodova, D., Madi, H., & Honcharova, O. (2023). **Digital technologies and human rights: challenges and opportunities**. Revista Amazonia Investiga, Desember, 2023. Vol. 12 (72), P. 17 – 30. (in English). <https://doi.org/10.34069/AI/2023.72.12.2>
2. Богатая. Л. Н. **Проблематизация темы мышления** / Философия мышления : [сборник статей] / ред. кол. Л. Н. Богатая, И. С. Добронравова, Ф. В. Лазарев; отв. ред. Л. Н. Богатая. Одесса : Печатный дом, 2013. 444 с. (in Russian)
3. O. Honcharova. **The great war of civilization – the war between machine algorithms (ma) and homodox**. INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE «THE DAYS OF SCIENCE OF THE FACULTY OF PHILOSOPHY-2023», May 11-12, 2023 (ABSTRACTS). Kyiv: Publishing centre «Kyiv University», 2023. P. 615 – 623. (in Ukrainian)
<https://daysofscience-knu.net.ua/index.php/conference/issue/view/12/79>
4. Езерський В., Гончарова О., Гауфман Є. **Ядро тезаурусу метакогнітивної людиномірності** / STUDIES IN HISTORY AND PHYLOSOPHY OF SCIENCE AND TECHNOLOGY (ДОСЛІДЖЕННЯ З ІСТОРІЇ І ФІЛОСОФІЇ НАУКИ ТА ТЕХНІКИ) / Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, Дніпро: , 2024. Випуск 33 (2). С. 14 – 35.
5. Гончарова О. **Філософія людиномірності як основа телеемпатії в умовах цифровізації** / ВІСНИК ЛЬВІВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ. Філософсько-політологічні студії / Збірник наукових праць, Засновник: Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів: Видавничий дім «Гельветика», 2024. Випуск 53. С. 38 – 49. http://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/53_2024/7.pdf
6. Єршова-Бабенко І.В. **Філософське подання психіки в аспекті проблеми єдності (цілісності) людини у філософії і методології науки. Ідеї. Філософський часопис. Спеціальні наукові випуски**. 2021, №3(17). С. 56–64.
7. Єршова-Бабенко І.В., Жижко Т.А., **Психомірність людини та її поведінки** : монографія. Київ: ЦП Компрінт, 2024. 222 с.
8. Гончарова О. **Філософська концепція людини та людиномірності** / НАУКОВЕ ПІЗНАННЯ: МЕТОДОЛОГІЯ ТА ТЕХНОЛОГІЯ / ФІЛОСОФІЯ / Засновник: Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2024. Випуск 1(53). С. 56 – 62. http://np.pdpu.od.ua/1_2024/10.pdf

9. Гончарова О. **Нова інституціалізація метафізичної праці – необхідний соціокультурний крок адаптації людства до надлюдських можливостей від застосування smart-знарядь праці в умовах цифровізації.** *Збірник матеріалів II всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю ОСОБИСТИСТЬ ТА ОСВІТА В УМОВАХ СУЧАСНИХ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ВИКЛИКІВ: ЦІНІСНО-СВІТОГЛЯДНІ ТА НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ*, 28 лютого 2025 р., м. Дніпро, КЗВО «ДАНО» ДОР» / Наук. ред. О. Є. Висоцька. Техн. ред. Н. В. Дев'ятко. Дніпро: КЗВО «ДАНО» ДОР», 2025. С. 19–22.

Добролюбська Юлія Андріївна, доктор філософських наук, професор, професор кафедри всесвітньої історії та методики її навчання ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

ПОБУДОВА ТА ПОДІЛ ЧАСУ: ПЕРІОДИЗАЦІЯ ТА ХРОНОЛОГІЯ МАСАЮКІ САТО

Роботи Масаюкі Сато присвячені різноманітним системам літочислення. Різні народи та культури, вказує Масаюкі Сато, створили різні системи літочислення, які не просто задають той та інший спосіб підрахунку років, а й виражають певне сприйняття часу [1-3].

У першій частині роздумів головним предметом розгляду є прийнята повсюдно у Східній Азії комбінована система літочислення, яка використовує епохи та шістдесятирічні цикли. Система ця спочатку виникла в Китаї і тісно пов'язана з ідеографічною китайською писемністю. Масаюкі Сато особливо наголошує, що якщо в Європі з часів падіння Римської імперії історичний простір завжди включав кілька більш-менш рівних за силою і впливом країн, то в Східній Азії, на території нинішнього Китаю, Японії, Кореї та В'єтнаму, безумовним центром був Китай. Це позначалося не тільки в економіці та політиці, а й у соціальній та культурній орієнтації «периферійних» країн, зокрема, у поширенні китайської вертикальної системи письма, конфуціанських суспільних та сімейних установ, юридичних та адміністративних норм. Одним із запозичень стала комбінована система літочислення, хоча, як зазначає Масаюкі Сато, щодо назв епох, запозичувався скоріше принцип, а не конкретне втілення [1, р. 49].

У Китаї система найменувань епох з'явилася за часів імператора У-ді династії Хань у 114 р. до н.е. Ідея, яка, згідно з китайським істориком Сима Цянем, належала одному з вищих сановників імператора, полягала в тому, щоб

Бубіна Анастасія, Ладонько Людмила	56
ВАЖЛИВІСТЬ ПОЛІТИКИ ПАМ'ЯТІ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ	
Врайт Галина Яківна, Стойкова Кароліна	60
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО МАРКЕТИНГОВОГО УПРАВЛІННЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНОЇ СФЕРИ	
Гончарова Ольга Євгенівна,	64
СОЦІОКУЛЬТУРНІ ОСНОВИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЦІННІСНОЇ СФЕРИ: ВИКЛИКИ ВЗАЄМОДІЇ {ЛЮДИНА}~[МАШИНА] І ФІЛОСОФІЯ ЛЮДИНОМІРНОСТІ ЯК ІМПЕРАТИВ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЛЮДЯНОСТІ	
Добролюбська Юлія Андріївна	71
ПОБУДОВА ТА ПОДІЛ ЧАСУ: ПЕРІОДИЗАЦІЯ ТА ХРОНОЛОГІЯ МАСАЮКІ САТО	
Йорж Руслан Анатолійович	74
ФІЛОСОФСЬКЕ ВЧЕННЯ ПРО ДУХ, ДУШУ І СВІДОМІСТЬ	
Карастан Сергій Костянтинівич	81
ЦІННІСНА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ ПІД ВПЛИВОМ ТІНЬОВИХ ЕКОНОМІЧНИХ ПРАКТИК	
Кириченко Данієль, Атаманюк Зоя Миколаївна	82
ЩО ЯВЛЯЄ СОБОЮ ПОНЯТТЯ “ЗАКОН”	
Козленко Павло Юхимович	84
КОНЦЕПІЯ МОРАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ: ВПЛИВ ТЕОРІЇ ДЖОНА ЛОККА НА СУЧАСНЕ СУСПІЛЬСТВО	
Крохмаль Олександр Миколайович, Лісєнко Олена Василівна,	87
КОНЦЕПТ НАЦІОНАЛЬНОЇ МЕНТАЛЬНОСТІ: ФІЛОСОФСЬКО-РЕФЛЕКСИВНЕ ОСМИСЛЕННЯ	
Наумкіна Світлана Михайлівна, Ляшенко Софія Едуардівна	90
ВПЛИВ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ КРИЗ ТА ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ЧИННИКІВ НА РЕФОРМУВАННЯ ІНСТИТУЦІЙ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ПРОСТОРУ	
Поплавська Тетяна Миколаївна, Барков Степан	92
ТРАНСФОРМАЦІЯ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ І ТРАДИЦІЙ СУЧАСНОГО СТУДЕНТСТВА	
Рапацька Наталя, Нехай В.А.	94
РОЗРОБКА СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ІВЕНТІВ В ДІЯЛЬНОСТІ БУДИНКУ КУЛЬТУРИ (НА ПРИКЛАДІ ГОРОДНЯНСЬКОГО МІСЬКОГО БУДИНКУ КУЛЬТУРИ)	
Світлицька Віолета, Петінова Оксана	96
СОЦІАЛЬНИЙ ПОРТРЕТ ЖІНКИ ДОБИ МЕТАМОДЕРНУ (НА МАТЕРІАЛАХ ПРОВЕДЕНОГО СОЦІОЛОГІЧНОГО	